

vend in het graf' alleen op Hogerbeets slaat, die net als Miltiades in de gevangenis was gestorven, en niet op De Groot van toepassing is. De *Verklaaring*, zijn bron, zegt: 'Het sterven in den kerker (ziet) alleen op Hogerbeets'. Naar mij voorkomt, moet die slotregel, hoezeer dan ook eindigend op "graf", anders worden verklaard. Hij betreft m.i. niet Hogerbeets' dood, maar de eeuwige gevangenis waartoe De Gróót was veroordeeld. Zijn kwaliteiten verzekerden hem een eeuwig (voort)leven, maar hij werd op Loevestein levend begraven in het graf van de gevangenschap. Mijn bron voor deze verklaring is Vondel, die Maria van Reigersberch haar man laat toeroepen: 'Zal dees spelonk uw glans versmoren / en is uw deugd dit graf beschoren?!'⁸). Glans en deugd, dat is De Gróóts schitterende genie.

Het raam in het midden levert geen problemen op. Het is dat van De Groot. We maakten al kennis met Vinius en Tanusia, wier wedervaren een parallel biedt op dat van De Groot en Maria. Zij staan daar met Philopoemen/Daetselaer en met volgens de *Verklaaring* waarschijnlijk Octavia - m.i. is óók mogelijk, al noemt Cassius Dio haar niet, Philopoemens vrouw; zie hierna. Het vers luidt:

T. Vinius

Doen Vinius wel eer was in de hoogste noot
 Waer van geen uytkomst scheen, zoo heeft hem van de doot
 Syn huysvrouw, in een kist, onschickbaerlyck bewaert;
 En sprak, daer na: ghy zijt tot tweemaal nu ghebaart,
 De eenemaal met pyn, de tweede mael met list,
 Doen uyt u moeders lyf, en nu uyt myne kist.

Het ziet uitsluitend op De Groot en zingt de lof van 'zijn Maria', die 'in haar kist' De Groot zijn 'graf' liet uitdragen en hem zo zijn tweede leven schonk.

Het derde raam toont ons de buste van Erpenius, de in 1624 gestorven Leidse hoogleraar in de Oosterse talen, die zich steeds beijverd had de gevangen De Groot van studieboeken te voorzien en wel met gebruikmaking van de fameuze kist.

De voorstelling geeft het exempel van de Romeinse veldheer Metellus, die in de oorlog tegen de Numidische vorst Jugurtha om zijn overwinning de titel Numidicus had gewonnen⁹), maar daarna door toedoen van zijn rivaal Marius uit Rome was verbannen. Later echter werd hij teruggeroepen. Het vers luidt:

Quintus Caecilius Metellus Numidicus
 Metellus kloeck ter hand en kloecker van gemoet